



PERSPECTIEF **2020**

zorgvernieuwing in de praktijk

**Persoonsvolgende financiering over
de grenzen heen**

“Wie, wat, waar, wanneer en hoe?”

24 februari 2012 / Leuven

Expertisecentrum Onafhankelijk Leven

Peter Lambrechts

Vlaams Welzijnsverbond, vzw













“Wie, wat, waar, wanneer en hoe?”

Peter Lambreghts

Expertisecentrum Onafhankelijk Leven

Inhoud:

- Andere financiering ... Waarom?
- Directe financiering in Europa
- Zweden als pionier
- Nederland als rolmodel?
- (gemiste) lessen uit eigen land!
- Valkuilen voor Vlaanderen!
- Succesfactoren voor Vlaanderen!

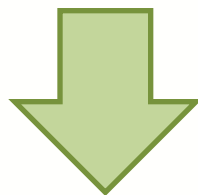
EXPERTISECENTRUM
onafhankelijk leven

Andere financiering ... Waarom?

- Personen met een ondersteuningsnood willen keuzevrijheid en niet op een wachtlijst.
- Het aanbod wil op maat kunnen werken in een gedereguleerd kader en wil sociaal ondernemen.
- Het beleid wil tegemoet komen aan het nieuwe paradigma en het VN verdrag, maar wil ook 'efficiency' ifv kostenbeheersing en wachtlijsten.

Andere financiering ... Waarom? ⁽²⁾

- Vlaamse wetgeving: decreten, uitvoeringsbesluiten, ministeriële besluiten (2000 - 2011)
- VN-verdrag rechten van personen met een handicap (2006)
- Verklaring van Brussel (2007)
- Perspectief 2020 (Vandeurzen, 2010)
- Manifest GRIP (2011)



Doelen van directe financiering in Vlaanderen

Andere financiering ... Waarom? ⁽³⁾

Doelen van directe financiering

Keuzevrijheid en zelfbeschikking

Eigen regie

Het aanwezig netwerk ondersteunen

Inclusie en sociale participatie

Kwaliteit van Bestaan

Ondersteuning op maat

Responsabilisering

Vraagsturing

=> *(De kracht van Directe Financiering, L. Moonen 2011)*

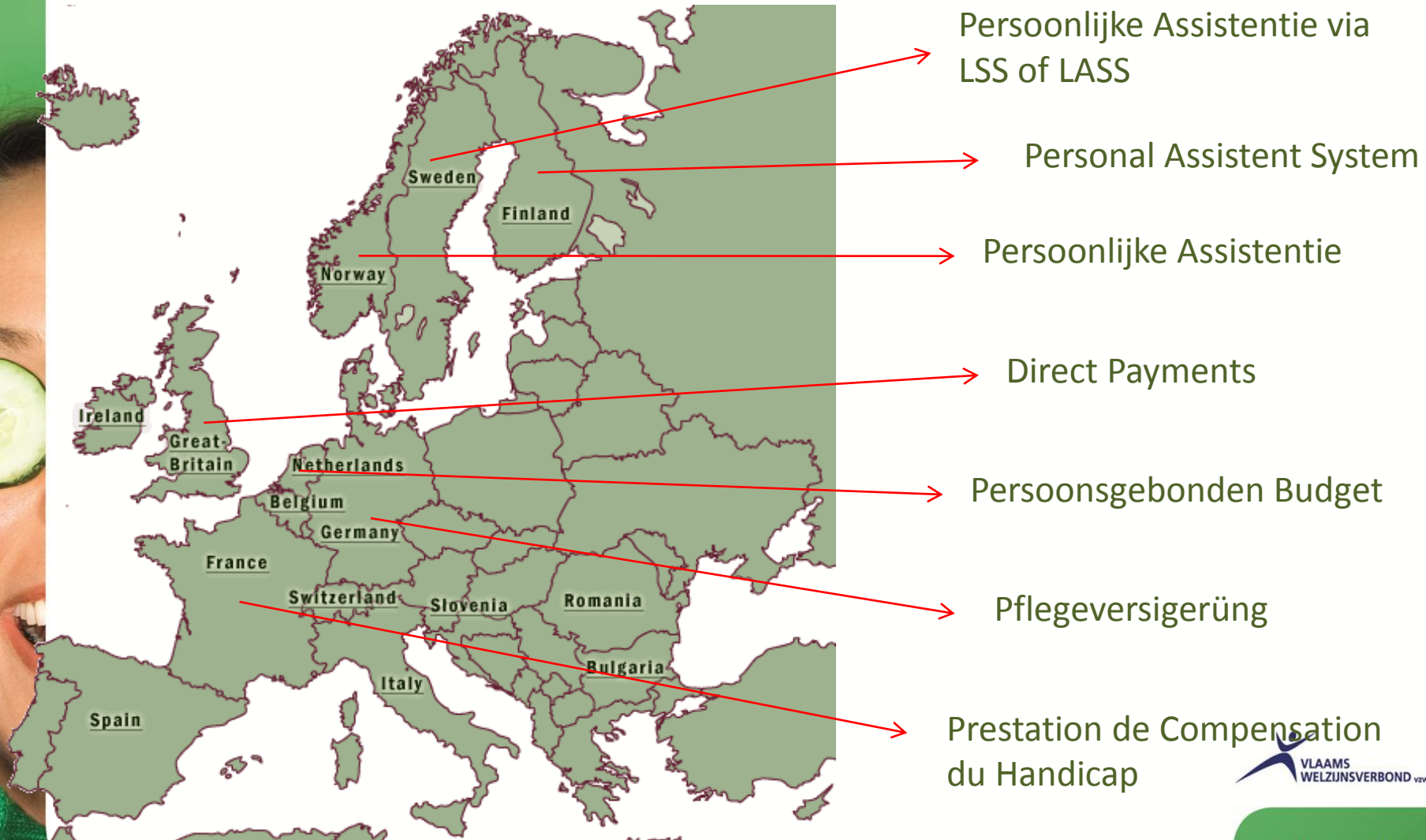
Andere financiering ... Waarom? ⁽⁴⁾

Vanuit onderzoeksmateriaal zien we bijkomende effecten:

Bijkomende gunstige effecten
Efficiëntie
Creatie van een netwerk van ondersteuning
Tevreden en betrokken zorgverleners / assistenten
Tevreden gebruikers

=> *(De kracht van Directe Financiering, L. Moonen 2011)*

Directe financiering in Europa



Meer info op www.independentliving.be/publicatieseeol

Directe financiering in Europa ⁽²⁾



Directe financiering in Europa ⁽³⁾

- Verschillen inzake doelgroep, bestedingsvrijheid en budgethoogte.
- Van onbestaand tot kleine 'experimenten' tot veralgemeend systeem.
- Verschillende beleidsbevoegdheden op verschillende niveaus. Data is moeilijk te verzamelen.
- Meest uitgebreide ervaring in Zweden, UK, Noorwegen en Nederland.

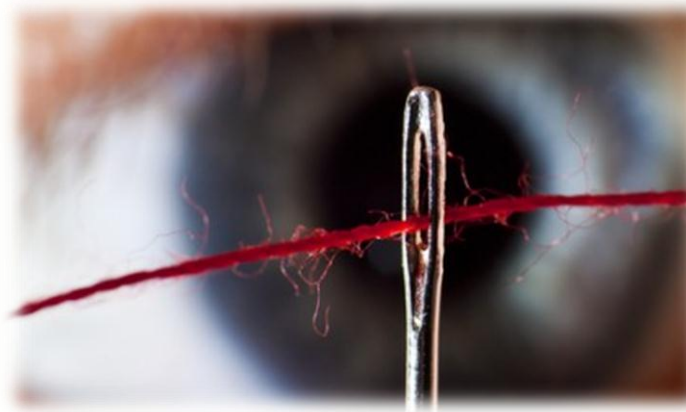
Directe financiering in Europa ⁽⁴⁾

- Directe financiering in de zorg. Stand van zaken in 8 Europese landen. + aanvullende landenfiches (*J. Van Hauwermeiren & E. Decruynaere, 2009*)
- Stelsels van directe financiering ter ondersteuning van personen met een handicap in Europa (*J. Huys, 2009*)
- Een model voor een nationale politiek inzake persoonlijke assistentie (*A. Ratzka, n.d.*)
- Vraagsturing in de gehandicaptensector (*M. Devos, 2011*)
- Final Results of the MHE Survey on Personal Budget (*MHE e.a., 2007*)

=> Publicaties te vinden op www.independentliving.be

Zweden als pionier

- 1^{ste} initiatieven in 1987, wettelijk recht sinds 1994.
- LSS (-20/week) & LASS (+20/week)
- Voor meer dan 20.000 personen, ruim $\frac{3}{4}$ LASS.
- 1 vast uurtarief van € 29,4 (verhoging met 12% mogelijk wanneer speciale deskundigheid is vereist)
- Jaarbudgetten LASS gemiddeld € 100.000



Zweden als pionier ⁽²⁾

- keuze of je zelf werkgever wil worden, of je het wil uitbesteden aan de gemeente, een coöperatieve of een private organisatie.
- Voor meer info => Persoonlijke assistentie in Zweden (*K. Westberg*)

Nederland als rolmodel?

- PGB sinds 1996
- AWBZ, WMO, WSW, zorgverzekeraars, bemiddelingskantoren, ...
- Blijven aangroeien tot meer dan 130.000 personen.
- Zeer brede doelgroep (ook ouderen, mensen met psychische problemen, ...)
- Gemiddelde budgethoogte op jaarbasis € 18.500
- PGB's van € 75.000 en meer voor personen met hoge zorgzwaarte.

Nederland als rolmodel? ⁽²⁾

- PGB als aanjager van zorgvernieuwing.
- PGB kostenefficiënter dan zorg in natura.
- Voor meer info => Het PGB in Nederland (*E. Decruynaere*)
- Discussie rond 'aanzuigeffect', betaalde mantelzorg, fraude.
- **In 2010 politieke beslissing om op het PGB drastisch te besparen, en stapsgewijs af te bouwen?!**

(gemiste) lessen uit eigen land!

- PGB experiment vooral leerrijk op niveau van budgethouder: grote rol mantelzorg en zorgtekorten.
- PAB: assistenten tevreden, inspectie weinig opmerkingen, grote zorgzwaarte
- PAB en Kwaliteit van Bestaan
- PAB en kostenefficiency en 'social return on investment'.

Valkuilen voor Vlaanderen!

- Parallele financieringssystemen
- Angst voor verandering
- Onverenigbaar met zorgregie 'as we know it'
- Wachtlijstproblematiek en schaarsteverdeling
- Het macro-budget
- Misbruik
- Media / publieke opinie / maatschappelijk draagvlak

Succesfactoren voor Vlaanderen!

- 1 transparant financieringssysteem met brede toepassingsmogelijkheden.
- Eigen regie, vertrouwen en handelingsbekwaamheid als uitgangspunt, met mogelijke ondersteuning door intermediaire organisaties.
- Maximale keuze- en bestedingsvrijheid mét verantwoordingsplicht.
- Duidelijke regels, performante administratie
- Loslaten zorgregie, marktwerking met overheid als regulator. Sociaal ondernemen stimuleren.

Bedankt voor de aandacht!



Met steun van



met steun van het
Agentschap Ondernemen

➤ www.independentliving.be

➤ peter@onafhankelijkleven.be

